

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 10Csp/34/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7522200476
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Danica Hovančáková
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2022:7522200476.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie sudkyňou JUDr. Danicou Hovančákovou v spore žalobcu: Dopravný podnik mesta Košice, a.s., so sídlom v Košiciach, Bardejovská 6, IČO: 31 701 914, zastúpeného JUDr. Petrom Frajtom, advokátom so sídlom v Košiciach, Garbiarska 5, IČO: 47 240 369, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. E., o zaplatenie 60,90 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 60,90 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej sumy od 14.2.2021 do zaplatenia a s nákladmi spojenými s uplatnením pohľadávky v sume 2,- eur, všetko do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobcovi priznáva náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenu Okresnému súdu Košice - okolie (ďalej len „súd“) dňa 19.1.2022 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť mu istinu 60,90 eur titulom cestovného a úhrady pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej istiny od 14.2.2021 do zaplatenia, poštovné 2,- eur a nahradiť mu trovy konania. Žalobu skutkovo odôvodnil tým, že žalovaný sa pri cestovaní jeho dopravným prostriedkom (autobusom) dňa 13.2.2021 nepreukázal platným cestovným lístkom, preto kontrolný pracovník žalobcu uložil žalovanému zaplatiť cestovné 0,90 eur a sankčnú úhradu 60,- eur, to je spolu 60,90 eur. Žalovaný túto sumu napriek písomnej výzve neuhradil. Právne žalobu odôvodnil ust. § 12 a § 14 zákona č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave. Na preukázanie svojich tvrdení žalobca predložil súdu listinné dôkazy a to hlásenie o porušení tarifných a prepravných podmienok č. 201232 z kontroly vykonanej dňa 13.2.2021 a výzvu k úhrade pohľadávky zo dňa 19.2.2021.

2. Súd na návrh žalobcu rozhodol vo veci platobným rozkazom zo dňa 17.3.2022, č. k. 10Csp/34/2022 - 21, ktorým žalobe v celom rozsahu vyhovel. Platobný rozkaz spolu so žalobou nebolo možné doručiť žalovanému do vlastných rúk, preto ho súd uznesením zo dňa 6.9.2022 č. k. 10Csp/34/2022 - 30 zrušil.

3. Žalovanému sa nepodarilo doručiť žalobu na adresu jeho trvalého pobytu evidovanú v Registri obyvateľov Slovenskej republiky, inú adresu pobytu v predmetnom registri žalovaný evidovanú nemá, vykonaným šetrením nebol zistený skutočný pobyt žalovaného, preto súd doručoval žalovanému žalobu zverejnením oznámenia o podanej žalobe na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke súdu a ďalšie písomnosti na adresu jeho pobytu evidovaného v registri obyvateľov SR (§ 116 ods. 1 až 3 CSP, § 106 ods. 1 písm. a/ CSP).

4. Žalovaný sa k žalobe nevyjadril.

5. Súd rozhodol vo veci bez nariadenia pojednávania, nakoľko ide o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000,- eur (§ 297 písm. b/ CSP).

6. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav:

7. Žalovaný cestoval dňa 13.2.2021 v Košiciach dopravným prostriedkom žalobcu (autobusom), na linke č. 15, číslo voza 4704. Pri kontrole prepravným kontrolórom žalobcu v čase o 11:47 hod. v úseku zastávok Železníky – Pri prachárni bolo zistené, že žalovaný cestoval bez cestovného lístka (hlásenie o porušení tarifných a prepravných podmienok č. 201232 z kontroly vykonanej dňa 13.2.2021).

8. Výzvou zo dňa 19.2.2021 žalobca vyzval žalovaného na zaplatenie cestovného 0,90 eur, sankčnej úhrady 60,- eur a ostatných nákladov 2,- eurá do 7 dní od doručenia výzvy (predžalobná výzva zo dňa 19.2.2021).

9. Podľa § 760 Občianskeho zákonníka zmluvou o preprave osôb vzniká cestujúcemu, ktorý za určené cestovné použije dopravný prostriedok, právo, aby ho dopravca prepravil do miesta určenia riadne a včas.

10. Podľa § 761 druhá veta Občianskeho zákonníka podrobnosti upravujú prepravné poriadky.

11. Z rozhodovacej činnosti je súdu známe, že podľa Prepravného poriadku žalobcu pre MHD v znení účinnom v čase cestovania žalovaného (ďalej len „Prepravný poriadok“) Prepravný poriadok, Tarifa MHD a cestovné poriadky umiestnené na zastávkach alebo dopravných prostriedkoch sú pre cestujúcich verejným návrhom dopravcu na uzavretie zmluvy o preprave osôb. Cestujúci uzatvára Zmluvu o preprave osôb momentom nastúpenia do vozidla MHD. Nastúpením do vozidla MHD vyjadruje cestujúci svoj neodvolateľný súhlas s podmienkami prepravy obsahujúcimi v Prepravnom poriadku DPMK, a.s.. Cestujúci si je vedomý povinnosti disponovať platným cestovným dokladom, ktorý je potvrdením o uzavretí zmluvy o preprave osôb. Cestujúci si je vedomý povinnosti uhradiť dopravcom určené cestovné. V prípade, ak cestujúci užíva služby dopravcu bez platného cestovného dokladu, vzniká mu povinnosť úhrady cestovného ako aj ďalších úhrad stanovených Tarifou DPMK, a.s. pre MHD v Košiciach. Cestovné a úhrada v zmysle Tarify DPMK, a.s. pre MHD v Košiciach sa považuje za splatnú momentom zistenia porušenia tarifno-prepravných podmienok cestujúcim pri výkone prepravnej kontroly. Nevedomosť o tarifných a prepravných podmienkach neospravedľuje a nie je dôvodom na odpustenie alebo zníženie úhrady a cestovného za cestovanie bez platného cestovného lístka.

12. Podľa § 12 ods. 2 písm. b/ zákona č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave v znení účinnom v čase cestovania žalovaného (ďalej len „Zákon o cestnej doprave“) vodič, iný člen osádky autobusu a revízor sú oprávnení uložiť cestujúcemu, ktorý sa nepreukáže platným cestovným lístkom, povinnosť zaplatiť cestovné a sankčnú úhradu, alebo preukázať svoju totožnosť a poskytnúť údaje potrebné na vymáhanie cestovného a sankčnej úhrady podľa § 14 ods. 2.

13. Podľa § 14 ods. 1 písm. d/ Zákona o cestnej doprave cestujúci je povinný zaplatiť cestovné a na výzvu vodiča, iného člena osádky autobusu alebo revízora preukázať sa platným cestovným lístkom.

14. Podľa § 14 ods. 2 Zákona o cestnej doprave ak sa pri kontrole cestovných lístkov v autobuse alebo bezprostredne po vystúpení z neho na zastávke cestujúci nepreukáže vodičovi, inému členovi osádky autobusu alebo revízorovi na jeho výzvu platným cestovným lístkom, je povinný na mieste zaplatiť cestovné a sankčnú úhradu podľa tarify; inak je povinný poskytnúť identifikačné údaje na vymáhanie cestovného a sankčnej úhrady v rozsahu meno a priezvisko, dátum narodenia, adresa trvalého pobytu, číslo občianskeho preukazu alebo iného dokladu totožnosti. Ak ide o maloletého, zisťujú sa identifikačné údaje aj o jeho zákonom zástupcovi.

15. Podľa § 16 ods. 1 prvá veta Zákona o cestnej doprave potvrdením o uzatvorení zmluvy o preprave osôb a o zaplatení cestovného je cestovný lístok v papierovej podobe alebo v elektronickej podobe.

16. Podľa § 16 ods. 4 Zákona o cestnej doprave cestujúci je povinný

- a) mať platný cestovný lístok pri nastupovaní do autobusu, ak ho vydala výdajňa cestovných lístkov mimo autobusu alebo ak ide o cestovný lístok vo forme aktivovaného elektronického média,
- b) kúpiť si cestovný lístok bezprostredne po nastúpení do autobusu, ak cestovný lístok vydáva vodič alebo iný člen osádky autobusu,
- c) označiť si cestovný lístok v označovacom zariadení autobusu bezprostredne po nastúpení do autobusu, ak ide o cestovný lístok, ktorého platnosť sa začína až jeho označením.

17. Podľa § 16 ods. 5 Zákona o cestnej doprave cestujúci je povinný mať cestovný lístok pri sebe po celý čas prepravy a bezprostredne pri vystupovaní z autobusu a na výzvu sa ním preukázať osádke autobusu, revízorovi alebo osobe poverenej výkonom odborného dozoru.

18. Podľa § 17 ods. 1 Zákona o cestnej doprave tarifa upravuje

- a) sadzby základného cestovného a príplatkov k nim,
- b) sadzby cestovného pre všetky skupiny cestujúcich a psa so špeciálnym výcvikom,
- c) ceny za prepravu cestovnej batožiny, živých spoločenských zvierat prepravovaných spolu s cestujúcim,
- d) ceny za prepravu autobusových zásielok,
- e) sadzbu sankčnej úhrady podľa odseku 2 a
- f) podmienky, za ktorých sa sadzby cestovného a ostatných cien uplatňujú.

19. Podľa § 17 ods. 2 Zákona o cestnej doprave sankčnú úhradu pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom určí dopravca najviac do stonásobku základného cestovného bez príplatkov.

20. Cestujúci, ktorý cestuje bez platného cestovného lístka, zaplatí podľa zákonov č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave a č. 514/2009 Z. z. o doprave na dráhach stanovené základné cestovné plus sankčnú úhradu vo výške stonásobku stanoveného základného cestovného. Za cestujúceho bez platného cestovného lístka sa považuje aj cestujúci, ktorý nesplnil podmienky pre použitie časového alebo zľavneného cestovného lístka (napríklad nemal vyznačenú platnosť cestovného lístka, predpísaným spôsobom nedokázal pri kontrole preukázať nárok na bezplatné alebo zľavnené cestovné, SMS lístok nebol potvrdený oprávneným mobilným operátorom späťou textovou správou o zakúpenom cestovnom lístku pred nástupom do vozidla, skončila platnosť cestovného lístka).

21. Podľa tarify účinnej v čase uskutočnenie prepravy žalovaného je výška sankčnej úhrady za cestovanie bez platného cestovného lístka stanovená vo výške 60,- eur.

22. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že strany sporu uzavreli dňa 13.2.2021 zmluvu o preprave osôb, a to momentom nastúpenia žalovaného do vozidla MHD žalobcu (v zmysle Prepravného poriadku). Žalovaný porušil ust. § 14 ods. 1 písm. d) a § 16 ods. 4 Zákona o cestnej doprave tým, že autobusom cestoval bez platného cestovného lístka, teda bez zaplatenia cestovného, v dôsledku čoho mu podľa § 760 Občianskeho zákonníka v spojení s § 14 ods. 1 písm. d), ods. 2 Zákona o cestnej doprave a čl. 3 Prepravného poriadku vznikla povinnosť zaplatiť žalobcovi cestovné a sankčnú úhradu podľa Tarify. Žalovaný cestovné a sankčnú úhradu žalobcovi dobrovoľne neuhradil. Vzhľadom k uvedenému súd žalobe v celom rozsahu vyhovel a podľa vyššie citovaných zákonných ustanovení, Prepravného poriadku a Tarify zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi cestovné v sume 0,90 eur a sankčnú úhradu v sume 60,- eur, spolu 60,90 eur, tak ako je uvedené v prvom výroku tohto rozsudku.

23. Podľa § 517 ods. 1 veta prvá a ods. 2 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas neplní, je v omeškaní. Ak dlžník je v omeškaní s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení aj úroky z omeškania ak nie je povinný platiť podľa tohto zákona poplatok z omeškania.

24. Podľa § 3 nariadenia vlády SR číslo 87/1995 Z. z. účinného od 1.1.2015 výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

25. Žalovaný, ktorý sa dostal do omeškania s plnením peňažného dlhu dňom nasledujúcim po dni splatnosti cestovného a úhrady (splatnosť nastala momentom zistenia porušenia tarifno-prepravných podmienok žalovanou pri výkone prepravnej kontroly dňa 13.2.2021), súd zaviazal zaplatiť žalobcovi aj úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 60,90 eur od 14.2.2021 do zaplattenia, tak ako je uvedené v prvom výroku tohto rozsudku.

26. Podľa § 121 ods. 3 Obč. zák. súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi aj náklady spojené s uplatnením pohľadávky a to poštovné za predžalobnú výzvu zo dňa 19.2.2021 v sume 2,- eur, tak ako je uvedené v prvom výroku tohto rozsudku.

27. Podľa § 232 ods. 3 CSP lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

28. Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

29. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

30. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

31. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

32. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd podľa § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP nezistiac dôvody pre aplikáciu § 257 CSP. Žalobca bol úspešný v celom rozsahu, a preto mu súd priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania súd rozhodne po právoplatnosti rozsudku uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Košice - okolie.

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie musí byť podpísané (§ 127 a § 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).